KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD ŽILINA

Číslo konania: S-PUSR-003164/2025
Číslo odborného podkladu: Z-PUSR-023468/2025
Vybavuje/telefón,mail: Mgr. Ľubica Demianová Kupcová, 044/2451124, lubica.demianovakupcova@pamiatky.gov.sk
Žilina, dátum: 31.03.2025

Verejná vyhláška

R O Z H O D N U T I E

Krajský pamiatkový úrad Žilina ako miestne a vecne príslušný správny orgán na úseku ochrany pamiatkového fondu podľa ustanovenia § 9 ods. 5 a § 11 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“), podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov na základe žiadosti Oravskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Bysterecká 2180, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 36627254 o vyjadrenie k projektovej dokumentácii stavby **„Mútne, Oravské Veselé - kanalizácia“ líniová stavba na pozemkoch v k.ú. Oravská Jasenica, Oravské Veselé a Mútne,** z hľadiska súčasného stupňa poznania kultúrno-historických hodnôt dotknutého územia a dôvodného predpokladu výskytu archeologických nálezov na mieste stavby podľa § 35 ods. 7 pamiatkového zákona v spojitosti s § 36 ods. 3 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona **rozhodol, že je nevyhnutné vykonať pamiatkový archeologický výskum ako opatrenie podľa § 35 ods. 4 písm. a) a b) pamiatkového zákona za účelom záchrany archeologických nálezov a nálezísk predpokladaných v zemi na vyššie uvedenej stavbe.**

Krajský pamiatkový úrad Žilina v zmysle zákona a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona a Vyhlášky Ministerstva kultúry SR č. 231/2014 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov určuje Oravskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Bysterecká 2180, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 3662725 nasledujúce podmienky vykonania pamiatkového archeologického výskumu:

a) **Druh výskumu: pamiatkový archeologický – predstihový a záchranný.**
b) **Miesto a rozsah výskumu: výskum bude prebiehať v rozsahu stavby „Mútne, Oravské Veselé - kanalizácia“ na úsekoch - Aktivita 01 Oravská Jasenica - Oravské Veselé, kanalizačný zberač C4 a Výtlak V1.1, Aktivita 03 Mútne – Oravské Veselé, kanalizačný zberač B, Aktivita 02 Oravské Veselé – kanalizačný zberač A14-1, Aktivita 04 Mútne – kanalizačný zberač B15-3 na pozemkoch v k.ú. Oravská Jasenica, Oravské Veselé a Mútne**
c) **Spôsob vykonávania pamiatkového výskumu:**
   - *1. etapa - v predstihu formou prieskumu detektorom kovov na vytýčených trasách, ktoré budú viesť rastlím terénom preukázateľným spôsobom (GPS sledovanie trás pohybu osôb vykonávajúcich prieskum detektorom kovov). Všetky archeologické nálezy v zmysle definície pamiatkového zákona budú následne presne geodeticky zamerané s opisom ich nálezových súvislostí.*
   - *2. etapa - formou sledovania výkopových prác pre uloženie kanalizačného potrubia na špecifikovaných trasách za neustálej prítomnosti oprávnenej osoby alebo ním poverenej osoby. Trasa prieskumu bude fotograficky dokumentovaná a zaznamenávaná formou GPS, čo bude súčasťou výskumnej dokumentácie. V prípade zachytenia akýchkoľvek*

archeologických nálezov a nálezových situácií bude výskum realizovaný formou začistenia a podrobnej dokumentácie zistených nálezových situácií vrátane geodetického zamerania všetkých zistených skutočností.

d) Nakladanie s nálezmi:

- Archeologické nálezy sú vlastníctvom Slovenskej republiky, podľa § 40 ods. 6 pamiatkového zákona.
- Právnická osoba oprávnená vykonávať archeologické výskumy je povinná archeologické nálezy držať a chrániť až do ich odovzdania, prevodu vlastníckeho práva alebo prevodu správy podľa § 40 ods. 8 a 9 pamiatkového zákona.
- Vykonať opatrenia proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu nálezov z výskumu.
- Nezačať výskum skôr, ako nie je zabezpečená následná ochrana nálezov.

e) Pri zabezpečení archeologického výskumu je stavebník ďalej povinný:

- Uhradiť náklady na výskum podľa § 38 ods. 1 pamiatkového zákona.
- **Zabezpečiť vykonanie archeologického výskumu právnickou osobou oprávnenou vykonávať archeologické výskumy** podľa § 36 ods. 4 pamiatkového zákona.
- **Zabezpečiť,** aby osoba vykonávajúca archeologický výskum **oznámila** Krajskému pamiatkovému úradu Žilina **začatie tohto výskumu najmenej 5 dní vopred a ukončenie terénnej časti tohto výskumu bezodkladne** podľa § 39 ods. 5 pamiatkového zákona.
- Zabezpečiť v harmonograme stavby (jej prípravy a realizácie) vhodné časové a organizačné podmienky na realizáciu archeologického výskumu.
- Podľa potreby, ak si to výskum bude vyžadovať, zabezpečiť **zvolanie priebežných odborných komisií** za účasti zástupcov Krajského pamiatkového úradu Žilina – **metodikov archeológie.**
- **Doručiť kópiu tohto rozhodnutia po nadobudnutí právoplatnosti oprávnenej osobe**, ktorá bude vykonávať archeologický výskum.
- Všetky zmeny počas realizácie výskumu konzultovať s Krajským pamiatkovým úradom Žilina.
- Postupovať v súlade s platnými medzinárodnými dohodami a vedeckými poznatkami.
- **Zabezpečiť,** aby právnická osoba vykonávajúca archeologický výskum **spracovala výskumnú dokumentáciu z tohto výskumu** v zmysle § 10 vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 231/2014 Z. z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon.
- **Zabezpečiť**, aby právnická osoba vykonávajúca archeologický výskum **predložila podľa § 39 ods. 9 a 10 výskumnú dokumentáciu z tohto výskumu** Pamiatkovému úradu Slovenskej republiky v Bratislave, ktorý k nemu vydá osobitné stanovisko.
- **Odovzdať bezodplatne jedno vyhotovenie výskumnej dokumentácie** podľa § 39 odsek 11 pamiatkového zákona spracovanej oprávnenou osobou na Archeologický ústav SAV Nitra a na Krajský pamiatkový úrad Žilina, vrátane vyjadrenia Pamiatkového úradu SR v Bratislave k výsledkom výskumu, **v lehote do 60 dní** od ukončenia terénnej časti archeologického výskumu.
- **zabezpečiť preukázateľným spôsobom oboznámenie s podmienkami rozhodnutia všetky subjekty zúčastňujúce sa na realizácii stavby.**

ODÔVODNENIE

Na základe žiadosti Oravskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Bysterecká 2180, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 36627254 o vyjadrenie k projektovej dokumentácii stavby **„Mútne, Oravské Veselé - kanalizácia“ líniová stavba na pozemkoch v k.ú. Oravská Jasenica, Oravské Veselé a Mútne** doručenej dňa 11.02.2025. Krajský pamiatkový úrad Žilina začal dňa 25.02.2025 správne konanie o nevyhnutnosti vykonať pamiatkový archeologický výskum a o určení podmienok vykonávania pamiatkového výskumu v súlade s ustanovením § 18 správneho poriadku. Krajský pamiatkový úrad Žilina formou verejnej vyhlášky upovedomil účastníkov konania aj o predlžení lehoty vo veci vydania rozhodnutia a zároveň stanovil lehotu, v ktorej si účastníci konania mohli uplatniť svoje pripomienky a návrhy k podkladom rozhodnutia. Verejná

vyhláška bola vyvesená na úradnej tabuli Krajského pamiatkového úradu Žilina na webovej stránke Pamiatkového úradu SR: http://www.pamiatky.sk/sk/page/uradna-tabula, na Centrálnej úradnej elektronickej tabuli: https://cuet.slovensko.sk/, na úradnej tabuli obce Mútne, obce Oravské Veselé a obce Oravská Jasenica. Účastníci konania neuplatnili žiadne návrhy či pripomienky voči začatému konaniu v stanovenej lehote po doručení oznámenia. Súčasťou oznámenia o začatí konania bola príloha, v ktorej bola odôvodnená potreba realizácie pamiatkového archeologického výskumu na predmetnej stavbe.

Predmetná stavba predstavuje rozsiahli stavebný zásah v intraviláne a extraviláne katastrálneho územia obce Oravské Veselé, obce Oravská Jasenica a obce Mútne. Archeologický výskum bude prevažne zameraný na nezastavané územie uvedených obcí. V zastavanom území bude výskum sústredený na výkopové práce v okolí kostolov. Predmetom výskumu budú trasy kanalizačných zberačov, ktoré prechádzajú popri hlavnej ceste, ktorá bola využívaná už v novoveku ako spojnica medzi obcami Mútne – Oravské Veselé - Oravská Jasenica, na ktorú sa napájajú ďalšie staré zaniknuté komunikácie. Na podklade vojensko-historického mapovania I.,II.,III. je možné na týchto trasách identifikovať staré mlyny, ktoré tu fungovali od 18. storočia. V intraviláne obcí sa výskum zameria na trasy, ktoré budú vedené v blízkosti kostolov. Pôvodný drevený kostol v Oravskom Veselom bol postavený v roku 1656 na jeho mieste bol v roku 1815 postavený nový murovaný kostol sv. Alžbety. Na vojensko-historickej mape I. a II. je kostol znázornený aj s ohradným múrom, ktorý obkolesuje dobová zástavba. V obci Mútne sa nachádza kostol Márie Magdalény, ktorý je vedený v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 232/1 na pozemku reg. KN-C parc. č. 512 k.ú. Mútne. Kostol bol postavený v 19. storočí a je situovaný v blízkosti cintorína, ktorý je vyobrazení na II. vojenskom mapovaní.

Vzhľadom na uvedené je veľká pravdepodobnosť, že pri výkopových prácach môžu byť narušené novoveké objekty, hroby, nálezy či stopy po staršom osídlení daného priestoru. Pri prieskume v minulosti obrábaných území alebo oblastí pri historických komunikáciách sa nájdu v ornici archeologické nálezy z obdobia minimálne 18. a 20. storočia (mince, črepy, drobné predmety). Bez zabezpečenia archeologického výskumu by s veľkou pravdepodobnosťou došlo k zničeniu a strate informácií o osídlení daného územia v minulosti.

Podľa § 35 ods. 4a pamiatkového zákona predstihový výskum sa vykonáva pred začiatkom obnovy, stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti s cieľom zistiť a preskúmať pamiatkové hodnoty, výskyt vecí pamiatkovej hodnoty alebo archeologických nálezov.

Podľa § 35 ods. 4b pamiatkového zákona záchranný výskum sa vykonáva pri stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti, pri zosuvoch pôdy, eróznej činnosti a v dôsledku inej prírodnej činnosti s cieľom zachrániť nájdené veci pamiatkovej hodnoty.

Podľa § 35 ods. 7 pamiatkového zákona o nevyhnutnosti vykonať pamiatkový výskum rozhoduje krajský pamiatkový úrad na podnet stavebného úradu, pamiatkového úradu, z vlastného podnetu, na základe žiadosti vlastníka alebo správcu. Krajský pamiatkový úrad bezodkladne zašle rozhodnutie o vykonaní pamiatkového výskumu stavebnému úradu.

Podľa § 36 ods. 1 pamiatkového zákona archeologický výskum na účely pamiatkového zákona je súhrn odborných nedeštruktívnych metód a deštruktívnych metód a techník zameraných na vyhľadávanie, identifikáciu, vyhodnocovanie, dokumentáciu, evidenciu alebo na záchranu archeologického náleziska, archeologického nálezu alebo nálezovej situácie, ako aj na vyhľadávanie a zber archeologických nálezov na povrchu zeme, v zemi a pod vodou.

Podľa § 36 ods. 3 pamiatkového zákona Krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je evidovaným archeologickým náleziskom podľa § 41 ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov. Krajský pamiatkový úrad zašle rozhodnutie o povinnosti vykonať archeologický výskum aj príslušnému stavebnému úradu.

Podľa § 36 ods. 4 pamiatkového zákona archeologický výskum je oprávnený vykonávať pamiatkový úrad alebo ním zriadená právnická osoba prostredníctvom fyzickej osoby, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu s pamiatkovým úradom alebo ním zriadenou právnickou osobou, spĺňa kvalifikačné predpoklady podľa § 35a ods. 3 písm. a) a c) a má poverenie od pamiatkového úradu alebo od ním zriadenej právnickej osoby na vykonávanie archeologického výskumu a archeologický ústav prostredníctvom osôb s odbornou spôsobilosťou; iná právnická osoba môže archeologický výskum vykonávať iba na základe oprávnenia vydaného ministerstvom.

Podľa § 38 ods. 1 pamiatkového zákona náklady na pamiatkový výskum uhrádza vlastník kultúrnej pamiatky, vlastník nehnuteľnosti v pamiatkovom území alebo stavebník.

Podľa § 39 ods. 1 pamiatkového zákona druh, rozsah, spôsob vykonávania pamiatkového výskumu a nakladanie s nálezmi určí vo svojom rozhodnutí krajský pamiatkový úrad.

Podľa § 39 ods. 9 pamiatkového zákona osoba podľa § 35a ods. 1 alebo § 36 ods. 4, ktorá vykonáva pamiatkový výskum, spracuje výskumom získané odborné poznatky vo výskumnej dokumentácii, ktorá je podkladom na spracovanie prípravnej dokumentácie alebo projektovej dokumentácie obnovy kultúrnej pamiatky alebo úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovom území alebo je podkladom pre územný priemet ochrany kultúrnych hodnôt územia a vedenie evidencie podľa § 40 ods. 8. Podrobnosti o výskumnej dokumentácii ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo

Podľa § 39 ods. 10 pamiatkového zákona osoba podľa § 35a ods. 1 alebo § 36 ods. 4, ktorá vykonáva pamiatkový výskum, je povinná predložiť výskumnú dokumentáciu pamiatkovému úradu na posúdenie. Pamiatkový úrad k predloženej výskumnej dokumentácii do 30 dní vydá stanovisko. V stanovisku uvedie, či výskumná dokumentácia spĺňa formálne a odborné náležitosti. Ak výskumná dokumentácia nespĺňa náležitosti, pamiatkový úrad ju vráti na prepracovanie a opätovné predloženie. Ak výskumná dokumentácia spĺňa všetky náležitosti, pamiatkový úrad ju zašle osobe, ktorá výskum vykonala, spolu so stanoviskom. Stanovisko pamiatkového úradu k výskumnej dokumentácii zasiela pamiatkový úrad aj osobe, ktorej bol výskum nariadený alebo povolený.

Podľa § 39 ods. 11 pamiatkového zákona vlastník, stavebník alebo ten, kto pamiatkový výskum vykonal na vedecké účely alebo dokumentačné účely, je povinný krajskému pamiatkovému úradu odovzdať bezodplatne jedno vyhotovenie výskumnej dokumentácie spolu so stanoviskom pamiatkového úradu; o lehote na jej odovzdanie rozhodne krajský pamiatkový úrad. Ak ide o archeologický výskum, vlastník alebo ten, kto archeologický výskum vykonal na vedecké účely alebo dokumentačné účely, je povinný odovzdať bezodplatne jedno vyhotovenie výskumnej dokumentácie aj archeologickému ústavu na vedenie evidencie podľa § 41 ods. 1 pamiatkového zákona.

Podľa § 40 ods. 6 pamiatkového zákona archeologický nález je vlastníctvom Slovenskej republiky. Správcom archeologického nálezu je od nájdenia archeologického nálezu archeologický ústav alebo múzeum zriadené ústredným orgánom štátnej správy, ak sa archeologický nález našiel nimi vykonávaným archeologickým výskumom. V ostatných prípadoch je správcom archeologického nálezu pamiatkový úrad, a to od prijatia výskumnej dokumentácie podľa § 39 ods. 10, od prijatia oznámenia o náhodnom archeologickom náleze podľa odseku 2 krajským pamiatkovým úradom, alebo od prevzatia nezákonne nadobudnutého archeologického nálezu zaisteného orgánom činným v trestnom konaní, súdom alebo správnym orgánom.

Podľa § 40 ods. 8 pamiatkového zákona ak je správcom archeologického nálezu archeologický ústav alebo múzeum zriadené ústredným orgánom štátnej správy, vedie evidenciu archeologického nálezu podľa osobitného predpisu. Ak je správcom archeologického nálezu pamiatkový úrad, vedie osobitnú evidenciu archeologického nálezu, ktorá vždy obsahuje zoznam vecí s uvedením identifikačných údajov a spôsob naloženia s týmto majetkom štátu. Pamiatkový úrad môže dať archeologický nález do výpožičky múzeu založenému inou právnickou osobou, ak sa archeologický nález našiel ním vykonávaným alebo financo-

vaným archeologickým výskumom, pričom pamiatkový úrad môže uzavrieť zmluvu o výpožičke najviac na desať rokov.

Podľa § 40 ods. 9 pamiatkového zákona správca archeologického nálezu môže previesť vlastníctvo archeologického nálezu len na obec alebo samosprávny kraj do správy nimi zriadeného múzea alebo na Národnú banku Slovenska, a to bezodplatne. Správca archeologického nálezu môže previesť správu archeologického nálezu len na múzeum zriadené ústredným orgánom štátnej správy alebo Slovenskú akadémiu vied. Archeologický nález sa ďalej chráni podľa osobitného predpisu. K archeologickým nálezom určeným na prevod správy alebo vlastníctva je osoba oprávnená podľa § 36 ods. 4 povinná priložiť výskumnú dokumentáciu posúdenú pamiatkovým úradom podľa § 39 ods. 10. Správca prijme archeologické nálezy primerane ošetrené a odborne popísané. Autorské práva oprávnenej osoby podľa § 36 ods. 4 zostávajú nedotknuté.

Na základe vyššie uvedeného Krajský pamiatkový úrad Žilina rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Toto rozhodnutie nenahrádza vyjadrenia iných orgánov štátnej správy a územnej samosprávy.

Krajský pamiatkový úrad Žilina toto rozhodnutie vydal z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom **a je** podkladom pre konanie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

V súlade s § 44a pamiatkového zákona rozhodnutie podľa § 39 ods. 1 a 3 pamiatkového zákona odo dňa nadobudnutia právoplatnosti stráca platnosť po troch rokoch, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Zoznam právnických osôb oprávnených Ministerstvom kultúry SR na vykonávanie archeologického výskumu je k dispozícii na príslušných krajských pamiatkových úradoch, Pamiatkovom úrade Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave a na internetových stránkach Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a Pamiatkového úradu Slovenskej republiky.

Toto rozhodnutie má povahu verejnej vyhlášky podľa § 26 správneho poriadku a musí byť vyvesené po dobu **15 dní na úradnej tabuli obce Oravské Veselé, obce Oravská Jasenica, obce Mútne a na úradnej tabuli Krajského pamiatkového úradu Žilina, na úradnej elektronickej tabuli Pamiatkového úradu Slovenskej republiky, Bratislava: (www.pamiatky.sk) a na Centrálnej úradnej elektronickej tabuli na portáli (www.slovensko.sk), v časti „Elektronická úradná tabuľa“. Posledný deň vyvesenia oznámenia je dňom jeho doručenia pre neznámych účastníkov konania.**

Po uplynutí lehoty určenej na vyvesenie, žiadame bezodkladne túto vyhlášku zaslať späť na Krajský pamiatkový úrad Žilina s vyznačením uvedených údajov. Návratku je možné zaslať aj e-mailom na adresu: podatelna.za@pamaitky.gov.sk.

POUČENIE
Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, t.j. na Krajský pamiatkový úrad Žilina. Právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy sú preskúmateľné súdom, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou vyčerpal všetky riadne opravné prostriedky.

doc. Ing. Miloš Dudáš, CSc.
riaditeľ

Doručuje sa
Obec Oravské Veselé, Oravské Veselé 374, 029 62 Oravské Veselé, IČO: 00650498

Obec Mútne, Mútne 194, 029 63 Mútne, IČO: 00314668
Obec Oravská Jasenica, Oravská Jasenica 126, 029 64 Oravská Jasenica, IČO: 00314714

Na vedomie
Okresný úrad Námestovo, odbor starostlivosti o životné prostredie, Miestneho priemyslu 571, 029 01 Námestovo – stavebný úrad
Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., Bysterecká 2180, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 36627254

úradná tabuľa obec Oravské Veselé, Oravské Veselé 374, 029 62 Oravské Veselé, IČO: 00650498 - zverejnenie po dobu 15 dní:

Vyvesené dňa: ..... **Zvesené dňa: .....**
Pečiatka a podpis

úradná tabuľa obec Oravská Jasenica, Obec Oravská Jasenica, Oravská Jasenica 126, 029 64 Oravská Jasenica, IČO: 00314714 - zverejnenie po dobu 15 dní:

Vyvesené dňa: ..... **Zvesené dňa: .....**
Pečiatka a podpis

úradná tabuľa obec Mútne, Obec Mútne, Mútne 194, 029 63 Mútne, IČO: 00314668 - zverejnenie po dobu 15 dní:

Vyvesené dňa: ..... **Zvesené dňa: .....**
Pečiatka a podpis

Krajský pamiatkový úrad Žilina, Mariánske námestie 19, 010 01 Žilina , úradná tabuľa - zverejnenie po dobu 15 dní:

Vyvesené dňa: ..... **Zvesené dňa: .....**
Pečiatka a podpis

Elektronická úradná tabuľa Pamiatkového úradu Slovenskej republiky **Vyvesené dňa:.....**
(web: http://www.pamiatky.sk/sk/page/uradna-tabula)

Centrálna úradná elektronická tabuľa
(web: https://cuet.slovensko.sk/) **Vyvesené dňa: .....**